

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 6 december 2017
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 19.15 uur

Aanwezig: de heer M.D. Blom (voorzitter, VVD), de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), P. Brouwer (GroenLinks), F.T. Folkerts (GroenLinks), A.M.J. Riemersma (Stadspartij) *tot B2*, I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) *tot B2*, M.E. Woldhuis (100% Groningen), de heren A.J. Wonink (D66) *tot B2*, D. Brandenburg (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), D.J. Van der Meide (PvdA), J. Boter (VVD), J.R. Honkoop (VVD), J. Atema (Stadspartij) *bij B2*, R.F.M. Lamers (CDA) *tot B2*, H.P. Ubbens (CDA), G.B.H. Brandsema (ChristenUnie) *bij B2*, W.S. Wolke (Student en Stad), W. Pechler (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mevrouw G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66) *tot B2*

Insprekers: de dames Driesten (namens Ouderraad OBS De Driebond), De Jong-Beenhakker (leerkracht SWS Meeroevers), de heren Jolij (namens belangenvereniging Meerdorpen), Munting (namens ijsvereniging Eensgezindheid), Van Wardenberg (namens MR SWS Meeroevers)

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

A.2. Vaststelling verslagen 1 en 15 november 2017

Dhr. Koks (SP):

- Is benieuwd of contact opgenomen is met dhr. Krouwels van De Berk in Selwerd, die als inspreker verzocht om extra personeel om vrijwilligersactiviteiten te begeleiden.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat een gesprek tussen WIJ-manager en inspreker op korte termijn gepland wordt.

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Wijziging statuten Stichting Openbaar Primair Onderwijs Slochteren (raadsvoorstel 17 november 2017)

Dhr. Koks (SP):

- Verzet zich tegen het model met een raad van toezicht. Het versterkt de machtige positie van de directeur-bestuurder, het jaagt zijn inkomen omhoog en het beperkt invloed van personeel en ouders en controle vanuit de samenleving, die beter af is met het directeursmodel.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

A.5.b. GR bedrijfsvoeringsorganisatie publiek vervoer Groningen Drenthe (raadsvoorstel 17 november 2017) en Overeenkomst publiek vervoer ingaande 1 januari 2018 (collegebrief 23 november 2017)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag

Dhr. Lamers (CDA):

- Krijgt de indruk dat het aflopen van de contractperiode met BIOS mede oorzaak is van de vertragingen van Wmo-taxi's de afgelopen tijd. Wat zijn de oorzaken en oplossingen? Hoe voorkomt het college dat dit zich herhaalt aan het eind van aanbestedingsperioden?
- Is benieuwd of het college mogelijkheden ziet voor de uit te rollen pilot Nu niet zwanger.

Dhr. Koks (SP):

- Vraagt reactie op de brief van speeltuinverenigingen en buurtcentra over achterblijvende subsidies ten opzichte van onder meer personeelskosten. Gaat het college in overleg?

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Wijst op klachten van omwonenden van de Oosterpoort over de rookplek, waar concertbezoekers vanaf 22.30 uur voor veel overlast zorgen. Melden bij de directie bood geen soelaas.
- Vraagt of het college mogelijkheden ziet de rookplek te verplaatsen naar de hoofdingang of dat er andere manieren zijn om de overlast sterk te verminderen.

Wethouder Schroor:

- Wijt de problemen aan de overgang van personeel, veel chauffeurs hebben andere banen gevonden. Daarnaast zijn er veel wegwerkzaamheden die bereikbaarheid en aanrijtijd negatief beïnvloeden.
- Verwacht dat de problemen per 1 januari 2018 zijn opgelost wanneer Connexxion start en zal het blijven monitoren. Connexxion heeft het bestand goed op orde.
- Werkt nu met een bonus-malusregeling om dit zoveel mogelijk te voorkomen. Eerder starten met de aanbesteding zou ook kunnen helpen, de periode van anticiperen is dan langer.
- Kent het project Nu niet zwanger en ziet er positieve elementen in. Intern wordt gekeken naar implementatiemogelijkheden.
- Legt uit dat het subsidieaccres gebaseerd wordt op basis van de situatie van twee jaar geleden, dit jaar is het accres nihil.
- Kent de specifieke problematiek van SKSW en is in gesprek over een oplossing.

Wethouder De Rook:

- Heeft de positie van omwonenden van de Oosterpoort duidelijk op de agenda en voelt daarom ook voor nieuwbouw op een andere locatie na tien jaar.
- Werkte met de buurt aan een voorstel om bevoorradingsverkeer anders te laten rijden.
- Presenteert in februari 2018 een voorstel met maatregelen en investeringen, ook wat betreft overlast.
- Legt uit dat verplaatsing naar de voorkant niets oplost, doordat daar andere omwonenden zijn. Woningen rond de achterkant zijn extra geïsoleerd, dus de overlast zal aan de voorkant groter zijn.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2018 (raadsvoorstel 26 oktober 2017)

De voorzitter:

- Wijst op de gisteren toegevoegde collegebrief over voorgenomen sluiting van De Driebond.

Dhr. Van Wardenberg (inspreker namens MR SWS Meeroevers):

- Begrijpt niet dat zonder gedegen toetsing, overleg en onderzoek 6,5 miljoen euro geïnvesteerd wordt in een tweede openbare school in Meerstad.
- Stelt dat SWS Meeroevers in 2012 risico nam en nadrukkelijk heeft bijgedragen aan het huidige succes van Meerstad. Het zou een centrale plek met voorzieningen worden. Inmiddels is een derde uitbreiding noodzakelijk, maar de school voldoet lang niet aan de gemeentelijke eisen van frisse gezonde scholen met goede faciliteiten als gymvoorzieningen.
- Hekelt dat meerdere leerjaren hun basisschooltijd doorbrengen in een gebouw met schimmel, rot en

- een kapot dak, terwijl verderop geïnvesteerd wordt in een nieuwe school.
- Is voor keuzevrijheid van ouders, maar op basis van sfeer en onderwijsinhoud, niet op basis van grote ongelijkheid in huisvesting. Deze school wordt kapot gemaakt.
- Roept op tot overleg met OPOS, OOG en VCOG over alternatieve scholenplannen voor Meerstad, die ook financieel aantrekkelijker kunnen zijn. De huidige optie is onbespreekbaar.
- Pleit ervoor SWS Meeroevers binnen afzienbare tijd een permanent gebouw te geven.
- Raadt aan het eens om te draaien waarbij SWS Meeroevers naar een nieuw pand zou verhuizen en een andere organisatie gevraagd zou worden een school te starten in het huidige gebouw.

Mw. De Jong-Beenhakker (inspreker, leerkracht SWS Meeroevers):

- Stelt dat Meerstad al een school kent met doorlopende leerlijnen, digitale geletterdheid, aandacht voor Engels en kunst en cultuur: SWS Meeroevers. De school haalt veel subsidies binnen, heeft veel aandacht voor erfgoed en creatieve vakken en professionaliseert dit jaar het muziekonderwijs.
- Voegt toe dat de collega's enthousiast zijn en vrijwel allemaal post-hbo hebben. Er zijn coördinatoren op de gebieden rekenen, taal, gedrag en ict.
- Begon in 2012 met zeventien leerlingen als pionier. Leerkrachten en betrokken ouders hebben heel veel geïnvesteerd. De school groeide naar 220 leerlingen en heeft zich allang bewezen.
- Komt op achterstand door de nieuwbouwschool. SWS Meeroevers is inhoudelijk van hoge kwaliteit, het gebouw voldoet niet, daarom is ook voor SWS Meeroevers nieuwbouw noodzakelijk.
- Nodigt iedereen uit de school te bezoeken.

Dhr. Jolij (inspreker namens belangenvereniging Meerdorpen):

- Stelt dat de inspraaktekst uit 2009, toen sluiting van De Driebond ook aan de orde was, nog steeds actueel is. In april kreeg de MR nog te horen dat de school open zou kunnen blijven.
- Hekelt dat de MR formeel nog niet eens geïnformeerd is. Voor sluiting zijn een besluit en een procedure van inspraak en bezwaar nodig. Daaraan voorbijgaan is niet netjes.
- Stelt dat Engelberters volwassen en realistisch zijn, maar graag eerlijk tegemoet getreden worden.
- Wijst erop dat ontheffing van de opheffingsnorm aangevraagd had kunnen worden, omdat de gemiddelde O2G2-school groot genoeg is. De Driebond is niet eens de kleinste.
- Hoort dat Haren al bang is voor stadse fratsen, het signaal naar Haren en Ten Boer is niet goed.
- Gaat het vooral om de kinderen en de leefbaarheid van het dorp. Het is een slecht plan Tersluis te realiseren ten koste van De Driebond.
- Roept op het investeringskrediet om te buigen in een krediet ter voorbereiding van een kleinere school in Tersluis en een nieuw schoolgebouw in Engelbert.

Mw. Driesten (namens Ouderraad van OBS De Driebond):

- Stelt dat veel ouders bewust kiezen voor een kleine school in een dorpse omgeving. Volgens RTL doen dorpscholen het beter dan grote stadsscholen.
- Weet dat de huidige situatie met twee oude verspreide gebouwen beter kan. Het schoolbestuur vraagt al jaren om middelen en voorzieningen.
- Is teleurgesteld dat een noodlokaal voor kleuters is afgewezen en sluiting zelfs aan de orde is.
- Ziet niet in hoe Tersluis een vervanging is, ouders kiezen juist niet voor een megaschool.
- Vindt een kleine school in Meerstad passender als aanvulling op De Driebond en Meeroevers.
- Citeert minister Slob, die stelt dat elk kind recht heeft op een school in de buurt wanneer enigszins mogelijk. Waarom moet Engelbert dan zijn school opgeven?
- Verzoekt af te zien van een grote school in Tersluis en te kiezen voor drie kleine scholen die in harmonie het onderwijs voor Meerstad en omgeving verzorgen.
- Roept op te investeren in een nieuw gebouw voor De Driebond zodat het een school wordt waar ook kinderen uit Meerstad graag naar toe zouden gaan.

Dhr. Munting (namens ijsvereniging Eensgezindheid):

- Vindt nieuwbouw voor de bijna honderdjarige school in Engelbert een zeer goede optie bij het MFC. Volgens de huidige plannen worden de komende tien tot vijftien jaar de sportfaciliteiten van Meerstad en de Meerdorpen hier geconcentreerd.
- Wijst erop dat de gemeente contractueel verplicht is de tekorten van het MFC van 60.000 euro per jaar aan te vullen bij sluiting van De Driebond.
- Meldt dat voor 80% van de Meerdorpsbewoners Tersluis 4,85 km in de verkeerde richting is voor hun woon-werkverkeer. Het extra verkeer is niet duurzaam en verstoort het landelijk karakter,

bovendien zullen extra ontsluitingswegen nodig zijn.

- Pleit ervoor bij Tersluis een kleinere school te bouwen in combinatie met nieuwbouw bij het MFC in Engelbert. Verkoop van twee gebouwen levert circa zes ton op en de grond is al in bezit. De kosten zullen een tot twee miljoen euro bedragen, daar gaat de zes ton vanaf.
- Voegt toe dat dit beter dan de megaschool past bij de visie te wonen om de hoek van de stad met een landelijk karakter. Het verzoek is het krediet aan te wenden voor het onderzoeken van deze optie.

Dhr. Koks (SP):

- Heeft de brief over het opheffen van De Driebond niet kunnen bespreken in de fractie en stelt voor de discussie over Meerstad naar januari 2018 te verplaatsen.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat de brief aanvullende informatie bevat op verzoek van de raad bij het onderzoekskrediet.

De voorzitter:

- Concludeert dat de commissie overgaat tot behandeling.

Dhr. Boter (VVD):

- Dankt de insprekers voor hun betogen vol passie, helaas is de pot onderwijsgeld niet oneindig.
- Ziet dat het kritisch wordt voldoende te investeren in nieuwbouw, uitbreiding en instandhouding van huisvesting, wat de basis voor onderwijs is.
- Is bereid constructief mee te denken waar middelen nodig zijn, maar dat is niet oneindig.
- Maakte zich met het CDA sterk om de maatschappelijke gevolgen van sluiting van De Driebond in kaart te brengen en verzoekt dit snel nader te onderzoeken. Hoe blijft leefbaarheid betaalbaar?
- Stelt dat de kwestie ook raakt aan het creëren van draagvlak, raadsleden hebben daar ook een rol in.
- Wil graag inzicht in de prognoses voor Meerstad wat betreft leerlingenaantallen, scholen, tijdlijnen en budgetten. Ook is het belangrijk welke opheffingsnorm geldt, zeker met het oog op herindeling.
- Roept op niet alleen naar de normen te kijken, maar ook naar financiën en bestaansrecht van scholen.
- Heeft antwoorden nodig om de puzzel te kunnen maken van leefbaarheid en onderwijs in Meerstad en de Meerdorpen in goede gebouwen.
- Roept op alle partijen goed mee te nemen in het proces.
- Is wel blij dat Meerstad nu groeit en er behoefte is aan Meerscholen.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Ziet Meerstad als broedplaats van nieuw talent, dat maakt investeringen in onderwijs urgent.
- Ziet ook dat de huidige gang van zaken de twee bestaande scholen grieft. SWS Meeroevers huist in een pand met veel gebreken en vreest leegloop.
- Vraagt een reactie op het statement in het Republiq-rapport (p.3) dat een nieuwe school voor Meeroevers in lijn zou zijn met bestuurlijke afspraken.
- Deelt de zorgen van ouders in Engelbert over de leefbaarheid van het dorp en vindt het niet evident dat geen onderwijs in het dorp mogelijk zou zijn. Daarom is het tijd voor een adempauze om voldoende informatie te presenteren om het hele speelveld te kunnen overzien.
- Stelt voor meerdere opties te onderzoeken: Meeroevers samen met de nieuwe school in een gedeeld nieuw pand; Meeroevers over laten gaan als nieuwe OOG-school; en nieuwbouw in Engelbert bij het MFC, eventueel als dependance.
- Is blij met de ambities voor een nieuwe school met oog voor digitale geletterdheid en gaat ervan uit dat het college in het kader van de ongedeelde stad net zoveel ambitie uitspreekt voor alle leerlingen.

Dhr. Lamers (CDA):

- Dankt de insprekers voor het duidelijk verwoorden van hun zorgen. De brief lijkt aan te geven dat breed gecommuniceerd is, terwijl het toch lijkt op een plots voldongen feit.
- Noemt de communicatie met ouders van De Driebond eenzijdig, rechtlijnig, slecht en sturend.
- Had het logischer gevonden eerder in gesprek te gaan met betrokkenen.
- Bestrijdt dat het drie jaar onder de opheffingsnorm vallen sluiting rechtvaardigt, daarvoor is een besluit nodig van O2G2.
- Leest dat schoolgebouwen een gedeeltelijke verantwoordelijkheid zijn, maar doet de gemeente niet aan cherry picking door selectief te handelen?
- Stelt dat zonder brede samenwerking met alle schoolbesturen en zonder alle feiten boven tafel tunnelvisie en willekeur kunnen ontstaan. Cruciale feiten ontbreken hier.

- Wijst op de afspraken tussen gemeente Slochteren en Meeroevers dat de school bij bewezen levensvatbaarheid een permanent karakter zou krijgen.
- Mist gegevens over behoeften van ouders aan openbaar, bijzonder en daltononderwijs.
- Stelt dat kinderen vanuit Engelbert nu al naar Meeroevers zouden kunnen. De school in Engelbert zou kunnen blijven met nieuwbouw voor Meeroevers.
- Vindt het niet best dat het college in januari gesprekken wil voeren, na afwijzing van nieuwbouw voor Meeroevers. Scholen zijn meer dan cijfers en getallen, zeker in Engelbert.
- Pleit voor een mix aan scholen aansluitend bij behoeften en op korte afstand.
- Vraagt waarom niet gekozen is voor samenwerking om te komen tot breed gedeelde besluitvorming. Deze solistische methode moet niet de nieuwe werkwijze worden, zeker niet na de herindeling.
- Mist een financiële risicoparagraaf die rekening houdt met gestegen bouwkosten, die het MFC in De Wijert zo opraken. De prijsstijging zou 30% zijn, er is voor 4,9% geïndiceerd.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Dankt de insprekers. Het blijkt maar weer dat ouders en leerkrachten enorm betrokken zijn bij onderwijs.
- Kan het college meestal goed volgen, maar niet wat betreft Meerstad. Het lijkt erop dat het college een paar dartpijltjes gooit, een in Tersluis, een voor het opheffen van De Driebond en een voor het laten doorsudder van Meeroevers.
- Stelt dat Meeroevers bij heeft gedragen aan de groei van Meerstad en het beperken van gemeentelijke verliezen.
- Vreest dat ouders hun kinderen afhalen van Meeroevers, die al bekend staat als de schimmelschool, om ze naar de nieuwe moderne school in Tersluis te sturen.
- Vindt niet dat de gemeente zomaar het hart uit het sociale en levendige Engelbert moet trekken.
- Is van mening dat je bestuurlijk zo niet met mensen om kan gaan door ze zo te passeren.
- Vindt het in strijd met paragraaf 4.1 van de begroting. De gemeente zou samen met allerlei mensen het sociaal klimaat en de sociale basis van de stad bestendigen.
- Wijst erop dat er scholen van honderd leerlingen zijn die uitstekend draaien. Cijfers zeggen niet veel.
- Stelt dat de tijd van top-downbeslissingen voorbij is. In het verleden zijn beloftes gedaan en De Driebond vroeg herhaaldelijk om vernieuwing. Bovendien heeft de raad het laatste woord.
- Vindt het veel te vroeg ouders uit Engelbert naar Meerstad te sturen. Eerst moet overleg volgen.
- Benadrukt het grote goed van vrije schoolkeuze. In Meerstad is pas op lange termijn de keus voor bijzonder onderwijs mogelijk.
- Hooft van christelijke schoolbesturen dat er knelpunten zijn, de Fiduciaschool loopt tegen technische problemen aan en leraren zitten in een koude hal. De wethouder zit elke zes weken met O2G2 om tafel, wanneer wordt hij de wethouder van alle schoolbesturen?
- Verzoekt het krediet voor de nieuwe school in Meerstad in te trekken en in overleg binnen een maand of twee met een prachtig gedragen plan voor Meerstad te komen.

Dhr. Wonink (D66):

- Dankt de insprekers voor hun met verve gebrachte inbreng.
- Stelt dat goede moderne schoolgebouwen onlosmakelijk verbonden zijn met de kwaliteit van onderwijs. Gezamenlijk optrekken en bundeling van functies zijn nodig voor optimalisaties en inpassing met krappe middelen.
- Hoorde vanmiddag nog van een schoolbestuur dat scholen het best functioneren met twee groepen per klas, dat komt overeen met een school van ongeveer 450 leerlingen. Onder de honderd leerlingen is de onderwijskwaliteit in het geding.
- Is blij dat Meerstad groeit en bloeit waardoor uiteindelijk ruimte is voor drie of vier scholen met 1200 leerlingen. Nieuwbouw van een nieuw modern schoolgebouw is dus nodig.
- Herinnert zich het pleidooi Meeroevers meteen al permanent te huisvesten, daarvoor was geen geld bij de gemeente Slochteren. Meeroevers heeft meer dan optimaal gebruikgemaakt van de semipermanente huisvesting en is met recht trots op de prestaties.
- Verwacht met de prognoses geen leegloop of faillissement van Meeroevers, dat bovendien een proven concept met een ingewerkt team biedt en binnen afzienbare tijd permanente behuizing krijgt.
- Pleit ervoor nu eerst haast te maken met het uitbreiden van de capaciteit in Meerstad.
- Is benieuwd of het college het beeld weg kan nemen dat insprekers gepasseerd zouden zijn.

- Hoort graag welke rol het college ziet om problemen met het gebouw van Meeroevers op te lossen.
- Stelt dat sluiting van een school altijd pijnlijk is en gevolgen heeft voor leefbaarheid.
- Ziet graag een onderzoek naar de door bewoners aangedragen scenario's en de gevolgen voor leefbaarheid om een goede afweging te kunnen maken.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Stelt dat Groningen meer platteland krijgt, dat vraagt een andere houding. De normen van de stad zijn niet klakkeloos toe te passen, maatwerk is gevraagd. Engelbert valt nu al onder de gemeente.
- Wijst erop dat veel scholen in de provincies Groningen en Drenthe jaloers zouden zijn op 131 leerlingen. De schade aan leefbaarheid door sluiting is enorm. Het waarborg de toekomst van het dorp en is een belangrijke ontmoetingsplek.
- Voegt toe dat mensen niet voor niets in Engelbert wonen, zij kiezen bewust voor een kleine school.
- Hekelt het als besluit gepresenteerde voornemen. Kinderen moeten 4,8 km naar Meerstad. Twijfel over het voortbestaan werkt als een sluipmoordenaar en een zichzelf waarmakende voorspelling.
- Pleit voor een onderzoek met dorpscholen in het algemeen en nu een pas op de plaats.
- Roept op met betrokkenen terug naar de tekentafel te gaan om samen een visie te ontwikkelen.

Dhr. Koks (SP):

- Wijst op onderzoek waaruit blijkt dat kleinere scholen het beter doen. Schaalvoordelen leveren slechts 5% besparing op.
- Bezocht De Driebond en gaat ook nog graag bij Meeroevers langs.
- Kan instemmen met het huisvestingsplan, behalve wat betreft Meerstad.
- Wijst erop dat Ten Boer en Haren normen hanteren van 57 en 91 leerlingen in plaats van 164. Wat wordt de norm in de nieuwe gemeente?
- Wil eerst een debat over het totale gewenste aanbod en is zelf voor kleinschalig, veelvormig en nabij openbaar onderwijs. Een school van 450 leerlingen op 5 km afstand voldoet daar niet aan.
- Sluit aan bij de oproep van de ChristenUnie met betrokkenen de komende twee maanden aan een gedragen plan te werken en bij het verzoek verder onderzoek te doen.
- Merkt dat Ten Boer en met name Haren met argwaan naar de grote stad kijken met angst voor het slachtofferen van hun leefbaarheid, voorzieningen en scholen. Sluiting van De Driebond is een grote olifant in een kwetsbare porseleinkast.

Mw. Folkerts (GroenLinks):

- Dankt de sprekers en is benieuwd naar de reactie van het college.
- Is blij met de groei van Meerstad en begrijpt de noodzaak van snelle nieuwbouw.
- Heeft vraagtekens bij de besluitvorming en vooral bij de communicatie. Hoe is de afstemming geweest met onderwijspartijen en hoe is leefbaarheid meegewogen?
- Begrijpt de angst dat ouders zullen kiezen voor het nieuwe gebouw in Tersluis boven Meeroevers, maar het is ook niet terecht te stellen dat de school een soort smerige bouwkeet is.
- Roept op te kijken naar modulaire bouwvormen met eerst bijvoorbeeld tweehonderd leerlingen met uitbreiding wanneer Meeroevers ook nieuwbouw heeft gekregen. Zo groeit de school mee.
- Verwacht dat iedereen in 2027 uiteindelijk tevreden zal zijn met drie tot vier scholen.
- Vindt niet dat een school meer rechten zou hebben omdat deze langer bestaat, wel dat het gebouw gewoon goed moet zijn.
- Sluit aan bij de oproep van ChristenUnie met alle partijen om de tafel te gaan.
- Vraagt welke stappen het college wil zetten en in welke volgorde.
- Is voor een sterke positie van openbaar onderwijs, maar is met VCOG overlegd? Is een flexibel duogebouw overwogen zoals in Gravenburg zodat beide scholen tegelijk beginnen?
- Is niet voor het blind volgen van normen, maar ziet wel dat twee huidige locaties in Engelbert op termijn niet voldoen. Het is zaak serieus te kijken naar behoud van onderwijs in het dorp in elk geval tot nieuwbouw van Meeroevers. Dat kan ook via een dependance of een onderbouwlocatie.
- Sluit aan bij de oproep een pas op de plaats te maken, goed te kijken naar de verschillende mogelijkheden maar zonder de noodzaak van capaciteitsuitbreiding uit het oog te verliezen.
- Denkt dat de leefbaarheid van Engelbert in veel meer zit dan alleen de school en dat Meerstad en Engelbert elkaar kunnen versterken.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Constateert dat het raadsvoorstel veel overhoop heeft gehaald.

- Vraagt zich af of het college onderwijs wel genoeg in relatie ziet tot welzijn.
- Is voor behoud van kleinschaligheid en hekelt het opwerpen van een schijntegenstelling tussen Meerstad en de Meerdorpen.
- Valt op dat de communicatie richting Meeroevers en Engelbert beroerd is geweest. De brief over opheffing van De Driebond is rauw aangekomen. Hoe reageert het college hierop?
- Verzoekt in te gaan op het bezwaar dat sluiting enorme verkeersstromen oplevert.
- Vraagt waarom de gemeente een vergoeding van 4,9% hanteert in plaats van 8,6% (VNG).
- Wil weten of de enorm gestegen bouwkosten zoals bij De Tamarisk wel meegerekend zijn.
- Sluit aan bij de oproep een onderwijsplan op te stellen voor het hele gebied, toegespitst op drie kleinere scholen.
- Wijst erop dat de school in Engelbert een daltonschool is, ouders kiezen daar bewust voor.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Dankt de sprekers voor de mooie betogen.
- Hecht grote waarde aan onderwijs, waarvoor goede onderwijshuisvesting voorwaarde is.
- Ziet liever renovatie en herbesteding dan nieuwbouw, maar ziet bij Meeroevers dat de semipermanente huisvesting niet voldoet. Gaat 'reguliere levensduur' op wanneer de school als schimmelschool bekendstaat? Er zou sprake zijn van lekkage, verrotting en uitvallende verwarming.
- Noemt het markant dat enorme nieuwbouw gepland staat terwijl Engelbert zijn school verliest.
- Wil inwoners van Engelbert niet dwingen ver te rijden naar een hypermoderne school die nieuwe bewoners naar Meerstad moet trekken.
- Stelt dat het niet eens zeker is of het schoolbestuur van De Driebond instemde met sluiting, bovendien is het bestuur niet representatief voor bewoners.
- Vraagt een toelichting op de gemaakte keuzes en heroverweging van sluiting.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Wil op lange termijn kritisch bezien of het budget wel toereikend is. Wanneer komt verruiming aan de orde?
- Schrikt net als de inwoners van Engelbert van de besluitvorming over de voorgenomen sluiting en het gedwongen aantal te reizen kilometers als enige oplossing.
- Is benieuwd naar de reactie van de wethouder op de sprekers.

Wethouder Schroor:

- Vindt het debat niet helemaal passen bij het investeringsplan voor de hele stad, maar wel begrijpelijk.
- Legt uit dat onderwijsbesturen en de gemeente altijd discussies beslechtten voordat het investeringsplan bij de raad voorlag. Dat gebeurde nu ook, op de niet-geplande nieuwbouw voor Meeroevers, de nieuwbouw in Tersluis en de discussie in Engelbert na.
- Frist het collectieve geheugen op. Tien jaar geleden besloot de raad al dat Meerstad de oplossing is voor de onderwijsbehoefte van Engelbert. Ook is een relatie gelegd met sportvoorzieningen, die in Engelbert zouden blijven, Meerstad zou gestimuleerd worden hier ook gebruik van te maken.
- Moest flexibel de prognoses en plannen bijstellen door de crisis en communiceerde dat altijd.
- Stelt dat het nu tijd is een nieuwe school te onderzoeken vanwege de prognose van 1000-1300 leerlingen in 2025 en verder. Achterover leunen is geen optie.
- Denkt dat iedereen in Engelbert zou beweren dat de wethouder ooit iets anders heeft gezegd dan dat de school zou ophouden te bestaan. Ook de investeringen om de school toch vijf jaar langer open te houden waren gericht op uiteindelijke sluiting wanneer de school in Meerstad erbij kwam.
- Begrijpt de commotie en de emotie goed, het sluiten van een school is nooit een vrolijk bericht. De gemeente moet daar ook iets mee en gaat daar ook iets mee doen.
- Begrijpt en respecteert ook dat de mededeling van het schoolbestuur nu hard binnenkomt, hoewel dat altijd al het eindplaatje was.
- Herinnert zich dat de raad van Groningen Slochteren verzocht Meeroevers permanent te huisvesten. Slochteren vond het risico te groot en bouwde semipermanent, het zou tot 2025 mee moeten gaan.
- Legt uit dat het onderhoudsgeld en de onderhoudsplicht via de gemeente Slochteren was uitbesteed aan de gemeente Hoogezand-Sappemeer.
- Besprak voor en na de grenscorrectie met het schoolbestuur de wens tot permanente nieuwbouw, die er ook gaat komen maar niet nu. De school is met de titel 'goed' overgedragen tot 2025.

- Wil kijken naar de geschikte locatie voor nieuwbouw van Meeroevers, wellicht dichterbij Engelbert.
- Kiest er niet voor nu al permanent nieuw te bouwen voor Meeroevers, omdat twee scholen nodig zijn, omdat middelen op zouden gaan die er niet voor bedoeld zijn en omdat het qua onderhoud nog niet hoeft.
- Stelt altijd dergelijke kredieten beschikbaar, zodat een schoolbestuur plannen kan maken en de behoefte aan kan tonen. Dit is ook nodig voor bekostiging door het Rijk. Uiteindelijk besluit de raad, die discussie volgt nog.
- Wijst erop dat de raad nooit besloten heeft Engelbert en Meerstad los van elkaar te zien met aparte scholen. Het is begrijpelijk dat de emoties uit 2009 in Engelbert nog steeds leven.
- Legt uit dat het schoolbestuur uiteindelijk zal moeten aantonen dat sluiting nodig is op basis van bekostiging, aantallen, prognoses, exploitaties, kwaliteit en alternatieven. Deze criteria zijn opgenomen in de verordening. Het verzoek tot opheffing of verplaatsing moet nog voorgelegd worden aan de raad, maar kan op basis van het verleden geen verrassing zijn.
- Stelt dat de school allang gesloten was geweest wanneer alleen de opheffingsnorm had gegolden.
- Voelt zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van Engelbert samen met bewoners, er zijn ook al mooie samenwerkingsverbanden.
- Zegt toe met de wijkwethouder en de wethouder gebiedsontwikkeling Meerstad aan te geven richting Engelbert en raad hoe het college aankijkt tegen leefbaarheid en voorzieningen. Er is ontzettend veel creativiteit in het dorp op dit vlak.
- Vult aan dat het eerste gesprek met de ouders en het schoolbestuur al gepland staat op 18 januari 2018 om op te halen wat leeft aan plannen, ideeën, bezwaren en emoties. Nadere gesprekken volgen.
- Handelt daarmee naar de ontstane situatie, het voorgenomen besluit is immers aan het schoolbestuur.
- Zegt de raad een onderbouwde visie toe hoe het college de leefbaarheid in Engelbert ziet en eventueel denkt te kunnen verbeteren.
- Heeft altijd aandacht voor draagvlak, maar weet dat nooit iedereen tevreden zal zijn.
- Geeft aan dat over ongeveer een jaar het voorgenomen besluit van het schoolbestuur hoe om te gaan met Engelbert voor zal komen te liggen. Tot die tijd is er ruimte breder van gedachten te wisselen.
- Geeft met alle slagen om de arm een globale planning: nieuwe school Tersluis planning in 2018 en bestek in 2019, school gereed eind 2019 of 2020. Voorbereidingskrediet Meeroevers in 2019-2020, ruim voor 2025 locatiekeuze en realisatie. Derde school (waarschijnlijk VCOG): voorbereidingskrediet in 2023-4, nieuwbouw rond 2025.
- Gaat niet over het openhouden van een school, wel over de gevolgen van sluiting en over al dan niet investeren. Nieuwbouw zal noodzakelijk zijn als onderwijs in Engelbert blijft.
- Levert in overleg met het schoolbestuur informatie over kosten van nieuwbouw, vervanging en renovatie en de kosten van exploitatie in relatie tot ontwikkelingen in Meerstad.
- Proeft geen meerderheid tegen het voorbereidingskrediet voor Tersluis en kan zich niet voorstellen zo lang te wachten met uitbreiden van capaciteit dat leerlingen geweigerd moeten worden.
- Meent dat de nieuwe school dalton wordt, maar is best bereid vragen hierover gebundeld door te geleiden naar het schoolbestuur die erover gaat.
- Verwerpt de suggestie van de ChristenUnie dat het college christelijkschoolbesturen nauwelijks serieus neemt en niet met hen spreekt.
- Is veelvuldig en regulier in overleg met christelijkschoolbesturen, ook over onderhoud.
- Kreeg nog nooit een klacht van de Fiduciaschool en spreekt ook hen elke zes à zeven weken.
- Verzoekt de ChristenUnie de beweringen terug te nemen of te staven met bewijs.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Biedt excuses aan en vertrouwt op de uitleg van het college.
- Komt hierop terug als het toch anders blijkt.

Wethouder Schroor:

- Wijst op de verantwoordelijkheid langjarig goed onderwijs aan te bieden in de stad met de beschikbare budgetten. De discussie over één school in een dorp staat niet op zich. Scholen zijn verantwoordelijk voor sluiting en stichting, de gemeente houdt het spreidingsbeleid in het oog.
- Begrijpt dat sluiting van de school een gat achterlaat in een dorp, maar is ervan overtuigd als gemeente daar samen met het dorp overheen te komen en de goede leefbaarheid te behouden.
- Kan en mag niet afwijken van de vrij heldere wettelijke normen. Met de komst van Ten Boer zal het

normenkader aangepast worden voor landelijk gebied.

- Herhaalt dat de discussie bij sluiting altijd over meerdere factoren gaat, niet alleen over normen.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

B.2. Principebesluit verzelfstandiging Centrum Beeldende Kunst (collegebrief 17 november 2017)

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Vindt de argumenten voor verzelfstandiging geloofwaardig overkomen en steunt die, maar het moet uiteindelijk blijken in de praktijk.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Kan zich vinden in de beweegredenen en vindt het bedrijfsplan goed onderbouwd.
- Vindt twee jaar kort om een uitstekend imago op te bouwen.
- Wil weten wat een 'beter gangbaar' prijsmodel precies inhoudt en hoopt niet dat gestegen tarieven bereikbaarheid en betaalbaarheid van uitleen voor alle inwoners in gevaar brengt.
- Noemt een sociaal statuut en draagvlak onder medewerkers cruciaal bij een reorganisatie.
- Citeert Lucebert, die stelde dat alles van waarde weerloos is. Hopelijk wordt de verzelfstandiging niet iets waar kunstenaars en kunstliefhebbers zich tegen moeten verweren.

Dhr. Atema (Stadspartij):

- Kan zich vinden in het voorstel en de conclusie dat het CBK zo meer kans van slagen heeft.
- Kan zich ook vinden in de financiële voorstellen.
- Juicht meer eigentijdse vormen van uitleen toe zodat jongere kunstenaars en breder publiek bereikt worden.
- Ziet in de samenwerking met andere partijen inhoudelijke en financiële onderlinge voordelen, ook wat betreft backoffice.
- Gaat ervan uit dat de overgang naar de nieuwe cao voor gemeentelijke medewerkers problematisch gaat verlopen en bepleit het claimen van een zetel in de op te richten raad van toezicht.

Dhr. Brandenburg (SP):

- Vindt het CBK geen gekke organisatie om als gemeente te hebben met alle nieuwbouwprojecten.
- Vraagt of met de verzelfstandiging, die aan zou moeten sluiten op individualisering, de verheffende visie en tegendraadsheid van beeldende kunst wordt losgelaten. Wordt het een consumptiegoed?
- Noemt de argumenten verhullend voor een privatisering zonder onderbouwing behalve efficiëntie.
- Vraagt waarom niet kritisch is gekeken naar de gevolgen van op afstand gezette CBK's in den lande.
- Wil weten of efficiëntie meer flexbaantjes inhoudt en betwijfelt of de bedrijfscultuur efficiënter is.
- Weet niet of meer sponsoring wenselijk is en zou zich verzetten tegen kunstwerken in de openbare ruimte met een plakkaat 'mede mogelijk gemaakt door NAM/Shell'. Dat is green washing.
- Neemt de Kunstraad serieus, deze noemt de organisatie diffuus, maar is niet overtuigd dat een betere en meer heldere organisatie onmogelijk zou zijn binnen de gemeente.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Lijkt verzelfstandiging verstandig, zo kan het CBK kansen op externe subsidies en ontwikkeling buiten de gemeentegrenzen beter benutten.
- Ziet goede kansen om qua nieuwe huisvesting samen op te trekken met Vrijdag en qua expositieruimtes met het Forum. Mogelijk is geen eigen expositieruimte nodig.
- Lijkt het logisch de huidige huisvestingskosten als uitgangspunt voor subsidie te nemen.

Mw. Brouwer (GroenLinks):

- Ziet organisaties als Vrijdag en MP3 meedenken over behoud van kunst bij eventuele sloop.
- Noemt het een punt van aandacht dat de kunst gemeentelijk eigendom blijft.
- Hecht aan laagdrempeligheid. Hoe wordt fondsenwerving in mindere tijden opgelost?
- Wijst erop dat het CBK nu geen huisvestingskosten heeft. Hoe werkt dat in de toekomst?
- Ziet voordelen en enthousiaste medewerkers en blijft graag op de hoogte van de voortgang.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Kan zich vinden in het voorstel.
- Mist een cultuurpijler beeldende kunst. Zou het CBK dat kunnen zijn? En hoe is de verhouding met het Groninger Museum, dat nu verantwoordelijk is voor erfgoed?
- Vindt niet dat kunst het sluitstuk van gebiedsontwikkeling moet zijn en ziet graag de 1%-norm heroverwogen, opdat kunst een integraal onderdeel is van bijvoorbeeld Meerstad en Zuidelijke Ring.

- Ziet als essentie van het CBK dat ook Stadgers bereikt worden die minder snel in aanraking komen met kunst. CBK moet net als Vrijdag en Forum de wijken in.
- Roept op zo snel mogelijk aan de slag te gaan, ook met de huisvesting.
- Pleit ervoor de gemeente leden voor te laten dragen voor de raad van toezicht.
- Overweegt een motie.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Noemt het CBK onmisbaar voor het beeldendekunstklimaat als laagdrempelig podium.
- Leert uit het onderzoek en het werkbezoek dat verzelfstandiging toekomstbestendig is zodat CBK zich kan doorontwikkelen en zich beter kan verhouden tot andere partijen.
- Vindt het belangrijk dat de plannen er solide uitzien. Het CBK in Assen is in 2015 al opgeheven.
- Volgt de transitieresultaten nauwlettend en ziet het liefst een centrale locatie.
- Hoopt dat verzelfstandiging per 1 januari 2019 lukt voor een sterker beeldendekunstklimaat.

Mw. Van Doesen (D66):

- Is blij dat het CBK na jaren overwegen toch zelfstandig gaat worden.
- Kreeg veel inzichten en energie mee van het werkbezoek.
- Sluit aan bij de PvdA wat betreft het overwegen van de cultuurpijler en de 1%-norm.
- Roept op voor de zomer een zorgvuldig transitieplan gereed te hebben zodat de tweede helft van het jaar benut kan worden voor omvorming.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Gaat akkoord met het voorstel en de gegeven redenen.
- Noemt het een aandachtspunt dat het CBK overname van eigendom niet kan dragen.
- Pleit voor het in kaart brengen van alle kunst om verborgen schatten te ontdekken, maar ook werken waarvan de gemeente beter afscheid zou kunnen nemen. Dit scheelt opslagkosten en levert geld op.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Kan zich in eerste instantie vinden in verzelfstandiging.
- Vraagt hoe de gemeente grip krijgt op verandering van het klimaat in cultureel ondernemerschap.
- Lijkt het een goed idee aan te sluiten bij huisvesting van Vrijdag. Hoe ziet het college dat?

Wethouder De Rook:

- Stelt dat het meeste cultuurgeld wordt besteed aan podiumkunsten en wil daarom des te zuiniger zijn op het CBK. De academie levert veel getalenteerde kunstenaars af, het CBK kan daarbij helpen. De sector is niet de makkelijkste en samenwerking blijkt af en toe lastig.
- Wil de drie functies van het CBK en de integrale aanpak van openbare kunst behouden.
- Verwacht dat de relatie tussen gemeentelijke en CBK-medewerkers goed zal blijven.
- Ziet het deels aanwenden van de forse investeringen in de stad voor beeldende kunst zeker zitten, voert al overleg binnen het college en lijkt het goed een voorstel met mogelijkheden op te stellen.
- Stelt de SP gerust dat wel degelijk geleerd is van andere verzelfstandigingen. Het financiële plaatje gaat niet uit van minder kosten, maar van meer opbrengsten door sneller minder bureaucratisch handelen.
- Geeft gehoor aan de motie van de VVD om kansen voor gezamenlijke huisvesting te verkennen.
- Wijst erop dat zuiver formeel gezien het college kennis neemt van de visie van het CBK zelf te zoeken naar gemeenschappelijke huisvesting omdat het een volgende stap is na verzelfstandiging.
- Zegt toe bij de bespreking van cultuurpijlers rond de zomer terug te komen op de positie van beeldende kunst en de rol van het CBK. Overleg met de provincie is daarvoor noodzakelijk.
- Legt uit dat de twee jaar bedoeld is voor organisatietransitie, de plan- en visievorming zijn voor langere termijn. Het huidige sociaal statuut is geldig voor de gesprekken met personeel. De eerste gesprekken lijken positief, gesprekken met de OR volgen nog.
- Merkt dat medewerkers verzelfstandiging erg zien zitten en verwachten ondernemender te kunnen zijn, al is dat natuurlijk niet met een druk op de knop geregeld. 80% van de fondsen valt af als gemeentelijke organisatie, dit bleek ook bij fondsenwerving voor de Stadsschouwburg.
- Stelt gerust dat de flexibele schil van personele inhuur groeit en krimpt met projecten, die apart gefinancierd zullen worden.
- Neemt de opmerkingen over de raad van toezicht mee met het voorstel voor governancestructuur bij het definitieve verzelfstandigingsbesluit.
- Licht toe dat uitleen twee bewegingen laat zien: het commerciëler benutten van de waarde van kunst

en het maatschappelijker inzetten van kunst, ook door beschikbaarstelling aan scholen, projecten en bibliotheekfilialen in de wijken. Het een financiert het ander.

- Benadrukt dat gemeentelijke betrokkenheid niet verbonden is aan het feit of het CBK een gemeentelijke organisatie is of zelfstandig. Het college voelt zich verbonden met gesubsidieerde instellingen, dus de betrokkenheid blijft zeker.
- Stuurt met een programma van eisen en wil best jaarlijks bespreken hoe het gaat.
- Stelt dat kunst vanwege juridische redenen in gemeentelijk bezit blijft.
- Antwoordt dat het CBK alle kunstwerken in kaart heeft en zal buiten de vergadering om met de VVD bespreken of dat voldoet aan de vraag van de fractie.

Het raadsvoorstel wordt op verzoek van de PvdA als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 20 december 2017.

De voorzitter:

- Inventariseert dat de leden Pechler, Woldhuis, Van Doesen, Boter en Van der Meide zich kandideren voor de begeleidingsgroep voortgang Oosterpoort/Stadsschouwburg.
- Sluit de vergadering onder dankzegging om 19.15 uur.